

אקורד • אֶכּוֹרְד • aChord
פסיכולוגיה חברתית: علم النفس الاجتماعي للتغيير الاجتماعي
Social Psychology for Social Change לשינוי חברתי

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
الجامعة العبرية في اورشليم القدس

עמדות הציבור היהודי והערבי בנוגע ליחסים ביניהם לאור האלימות בערים מעורבות

מאי 2021

בדיקת עמדות כלפי האירועים האלימים המתרחשים בשבוע האחרון בין יהודים וערבים בישראל.

- מידת התמיכה/התנגדות לאלימות בקרב כל צד, ותקווה לדו-קיום
- מטא-תפיסות של הצד השני כלפי תמיכה/התנגדות לאלימות,

- סקר אינטרנטי שכלל 472 משתתפים בקרב האוכלוסייה היהודית בישראל בעלי זכות הצבעה ונערך על ידי חברת iPanel
- תאריכי הרצה 16-18.5.2021

מגדר

44% גברים
56% נשים

גיל

18-24 - 13%
25-34 - 24%
35-44 - 22%
45-54 - 19%
55-64 - 13%
+65 - 9%

השתייכות פוליטית

18% שמאל
27% מרכז
55% ימין

רמת דתיות

51.5% חילונים
15.5% חילונים עם נטייה מסורתית
18% מסורתיים
6% דתיים
כ-10% חרדים

מדגם יהודי

מבחינת ייצוגיות: המדגם כולל מעט יותר נשים משיעורן באוכלוסייה (49%/50% באוכלוסייה, 44%/56% במדגם)

הוא מייצג מבחינת התפלגות גילאים, קרוב לייצג מבחינת דתיות (שומר על היחס בין חילונים למסורתיים ודתיים. כולל כעשרה אחוז חרדים כפי שיעורים המוערך באוכלוסייה).

מבחינת עמדה פוליטית, לפי המכון הישראלי לדמוקרטיה ומחקרי עבר, לפחות 50% מהישראלים מגדירים את עצמם ימין (52%-64%), בין 14%-20% מהישראלים מגדירים עצמם מרכז, בין 14%-19% מוגדרים כשמאל (מקורות לנ"ל בהערות). בסה"כ קרוב מאוד למדגם הנוכחי (מקורות בהערות).

חלוקה גיאוגרפית: דומה להתפלגות בכלל האוכלוסייה, למרות שזו כוללת את האזרחים הערבים (נתונים ומקור בהערות).

לכן המדגם נוטה לייצג את האוכלוסייה היהודית הבוגרת בישראל מבחינת גיל, דתיות, עמדה פוליטית וחלוקה גיאוגרפית.

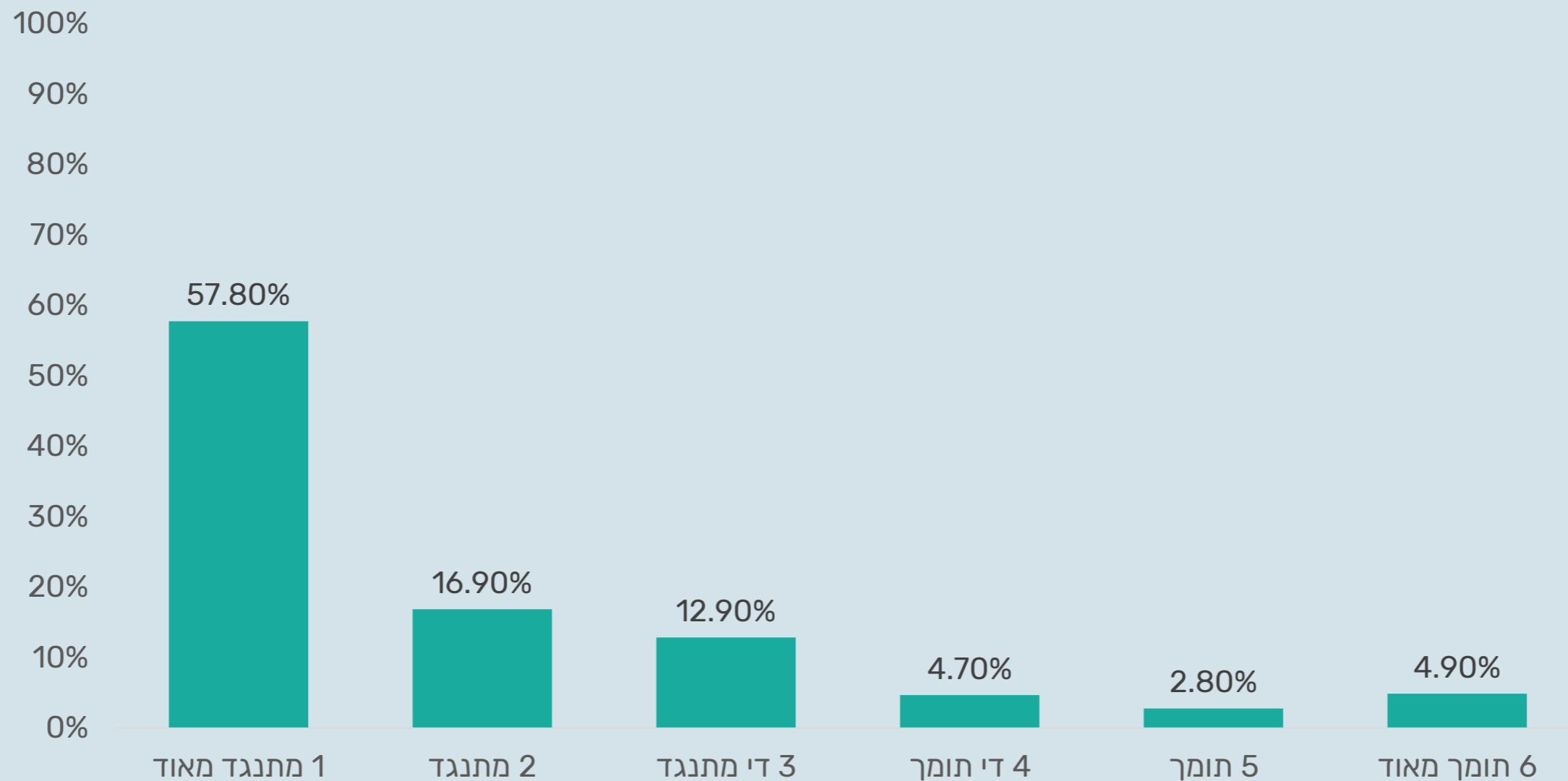
טעות הדגימה (בהתייחס לממדים האוכלוסייה המיוצגים) עומדת על +4.42% - ברמת ביטחון של 95%

באיזו מידה אתה תומך/מתנגד למתקפות האלימות של אזרחים יהודים כלפי אזרחים ערבים?

מדגם יהודי

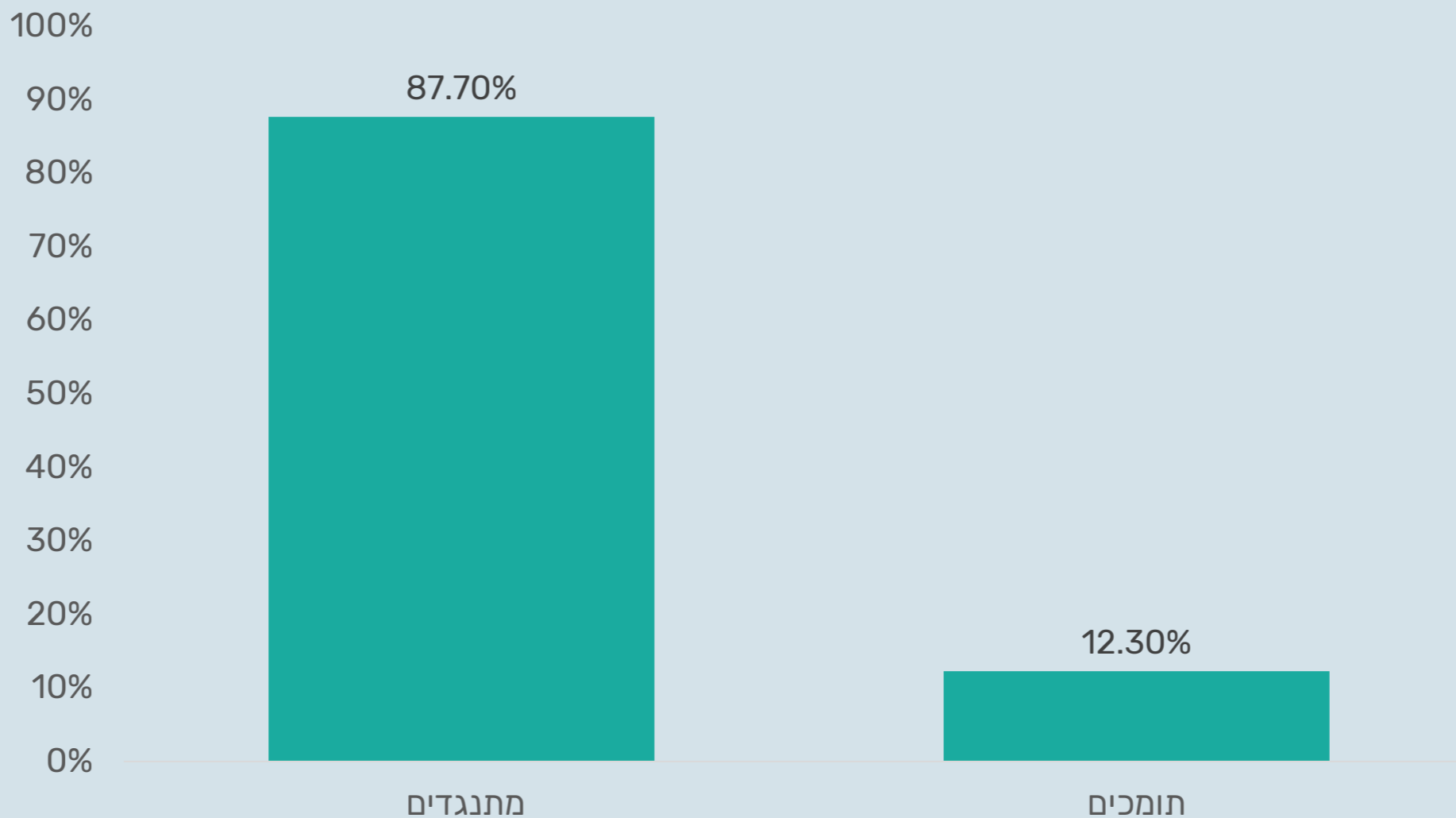
קרוב ל-60% מהמשיבים היהודים מתנגדים בתוקף לאלימות נגד אזרחים ערבים

באיזו מידה אתה תומך/מתנגד למתקפות האלימות של אזרחים יהודים כלפי אזרחים ערבים?

מדגם יהודי

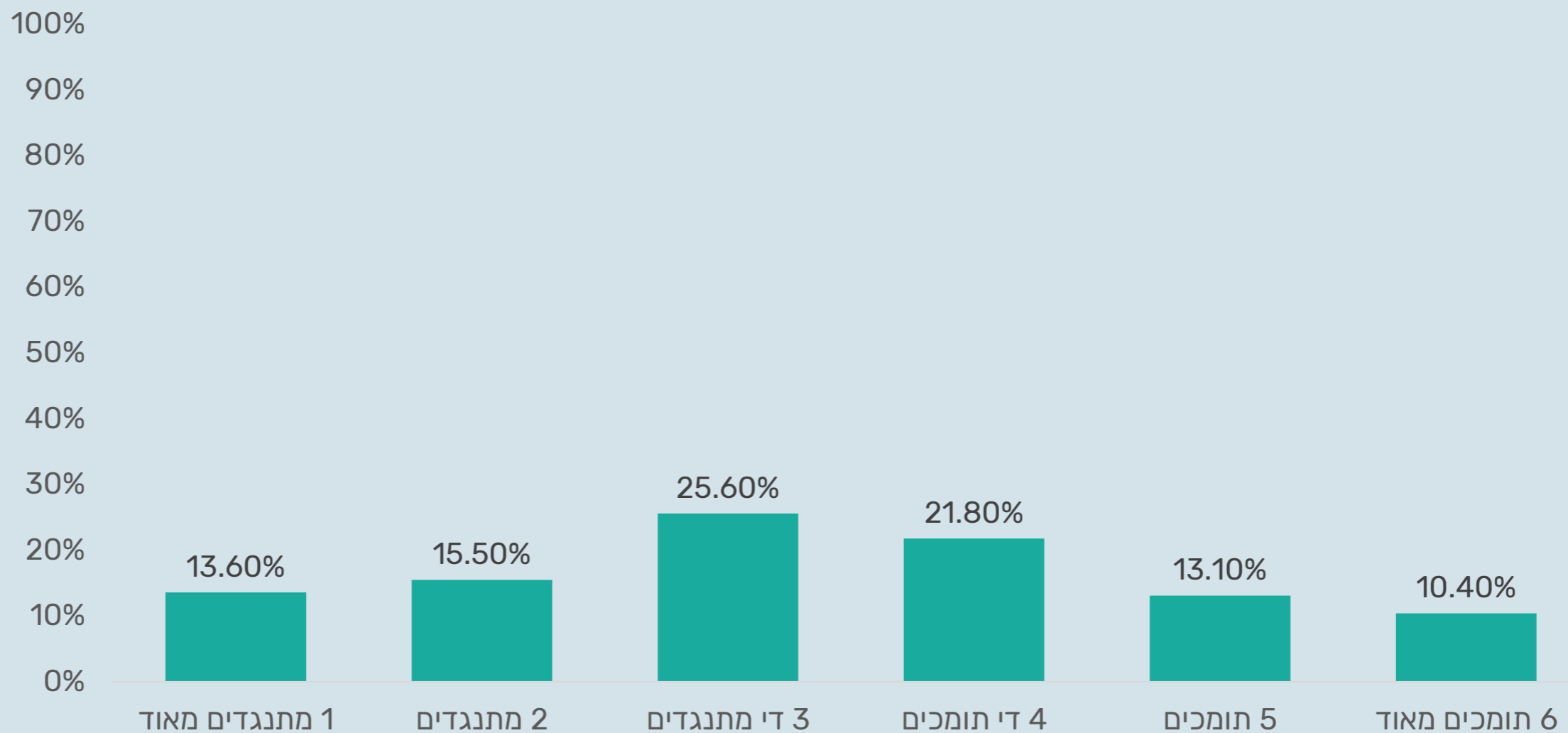
*קיבוץ משיבים שבחרו 4-6 בסקאלה (די תומכים, תומכים, תומכים מאוד) | קיבוץ משיבים שבחרו 1-3 בסקאלה (מתנגד מאוד, מתנגד, די מתנגד)

באיזו מידה לדעתך רוב הערבים אזרחי ישראל תומכים/מתנגדים למתקפות האלימות של אזרחים ערבים כלפי אזרחים יהודים?

מדגם יהודי

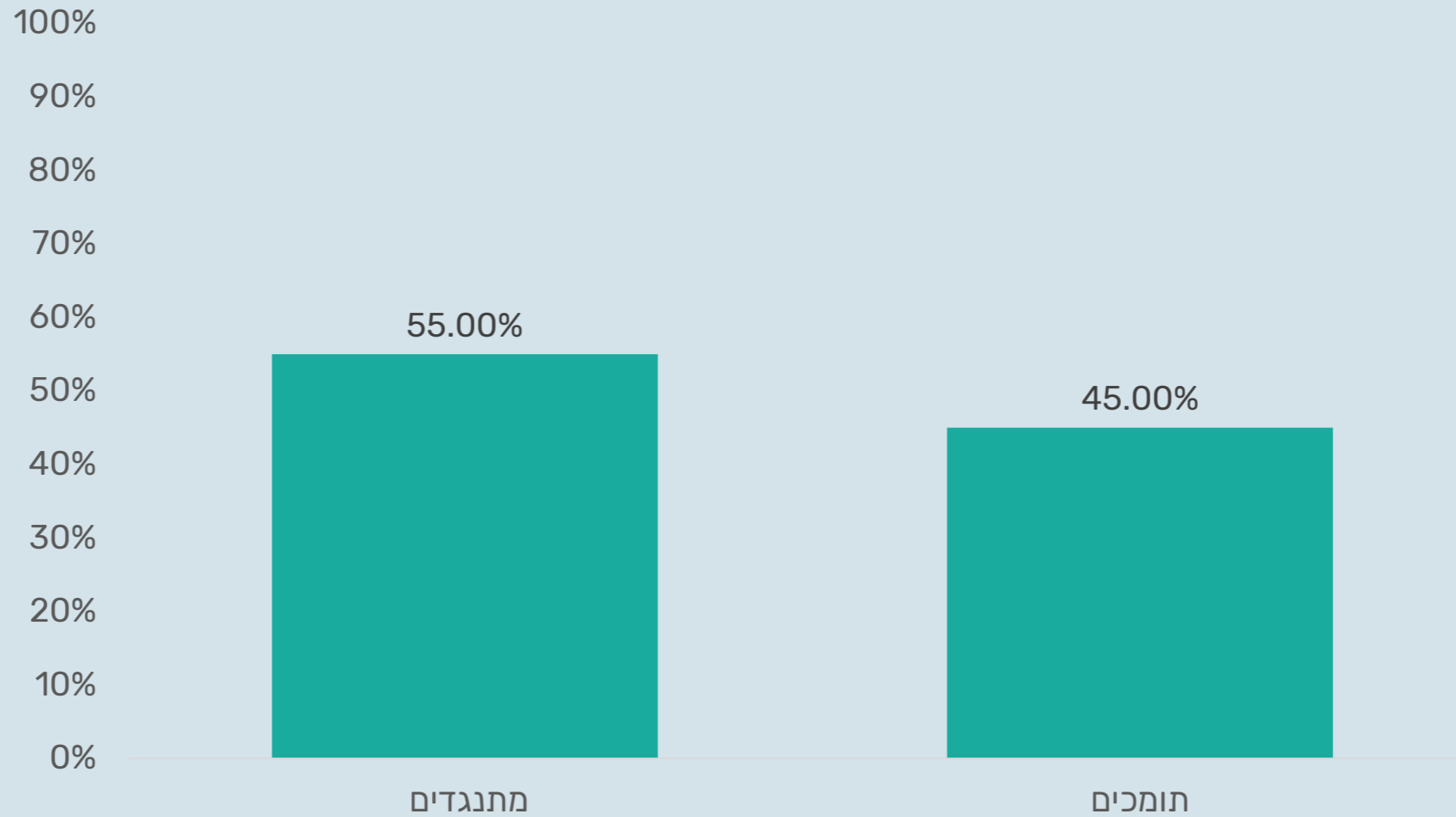
55% מהמשיבים היהודים חושבים שהאזרחים הערבים תומכים באלימות

באיזו מידה לדעתך רוב הערבים אזרחי ישראל תומכים/מתנגדים למתקפות האלימות של אזרחים ערבים כלפי אזרחים יהודים?

מדגם יהודי

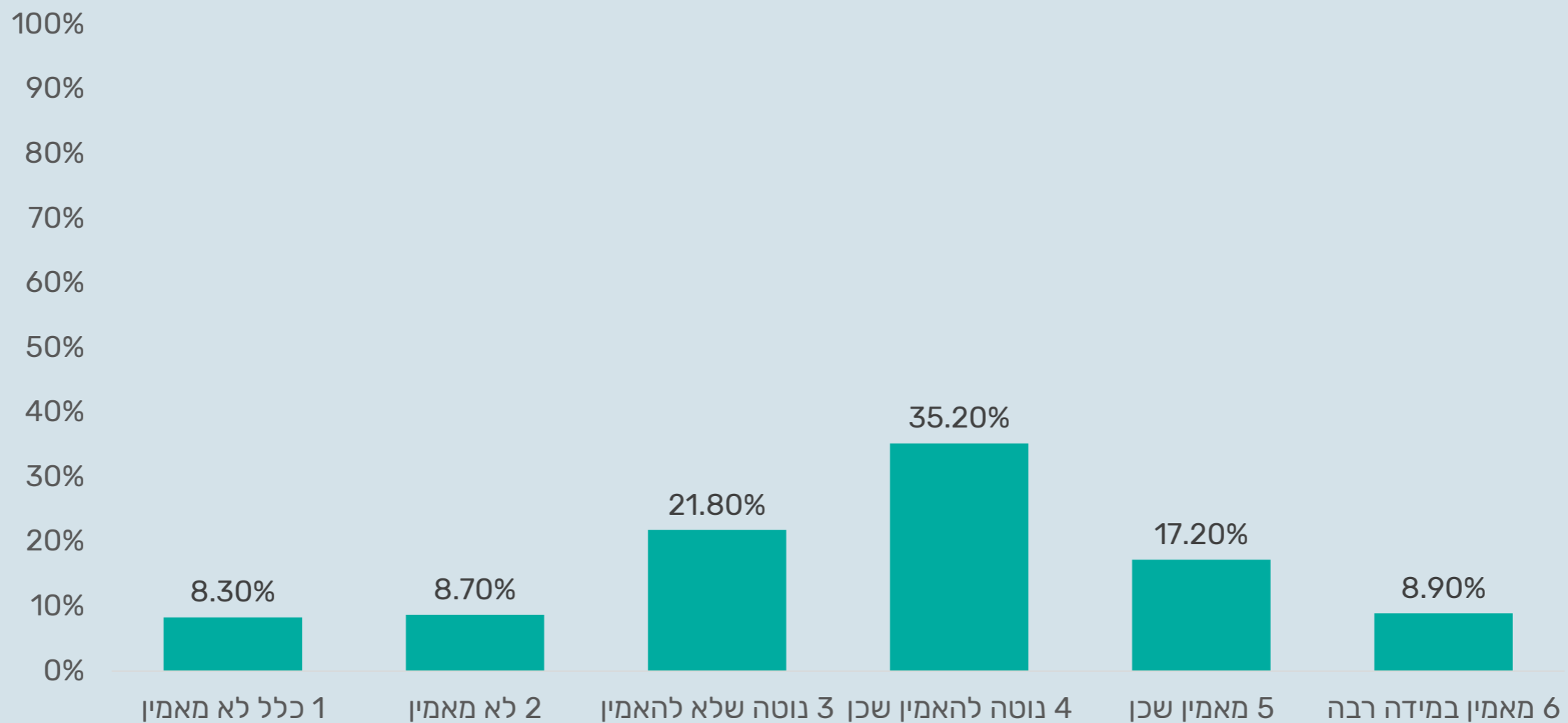
*קיבוץ משיבים שבחרו 4-6 בסקאלה (די תומכים, תומכים, תומכים מאוד) | קיבוץ משיבים שבחרו 1-3 בסקאלה (מתנגד מאוד, מתנגד, די מתנגד)

באיזו מידה אתה מאמין שאזרחים ערבים ויהודים בישראל יכולים לחיות יחד בשלום?

מדגם יהודי

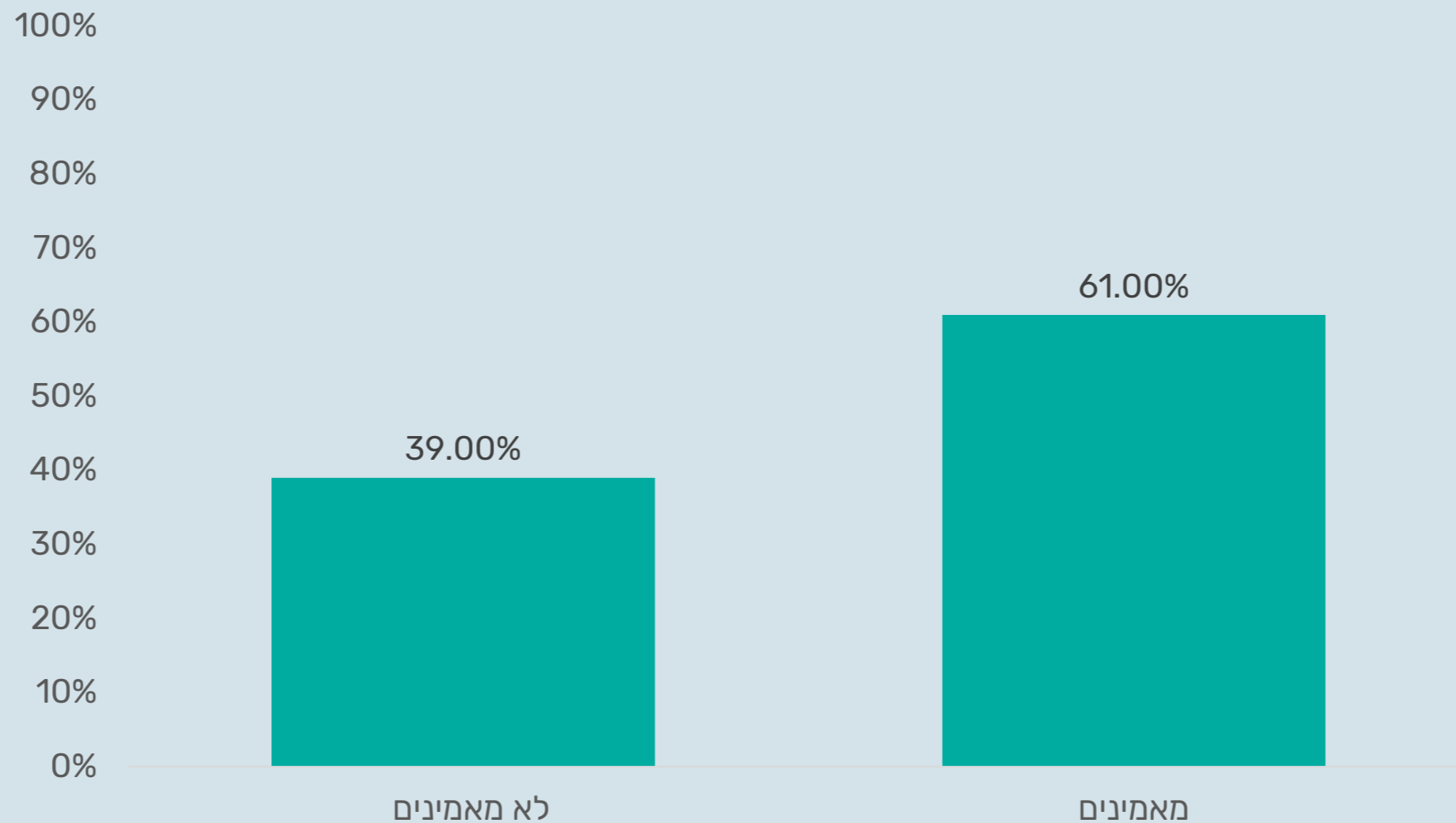
מעל 60% מהמשיבים היהודים מאמינים שאזרחים יהודים וערבים יכולים לחיות יחד בשלום

באיזו מידה אתה מאמין שאזרחים ערבים ויהודים בישראל יכולים לחיות יחד בשלום?

מדגם יהודי

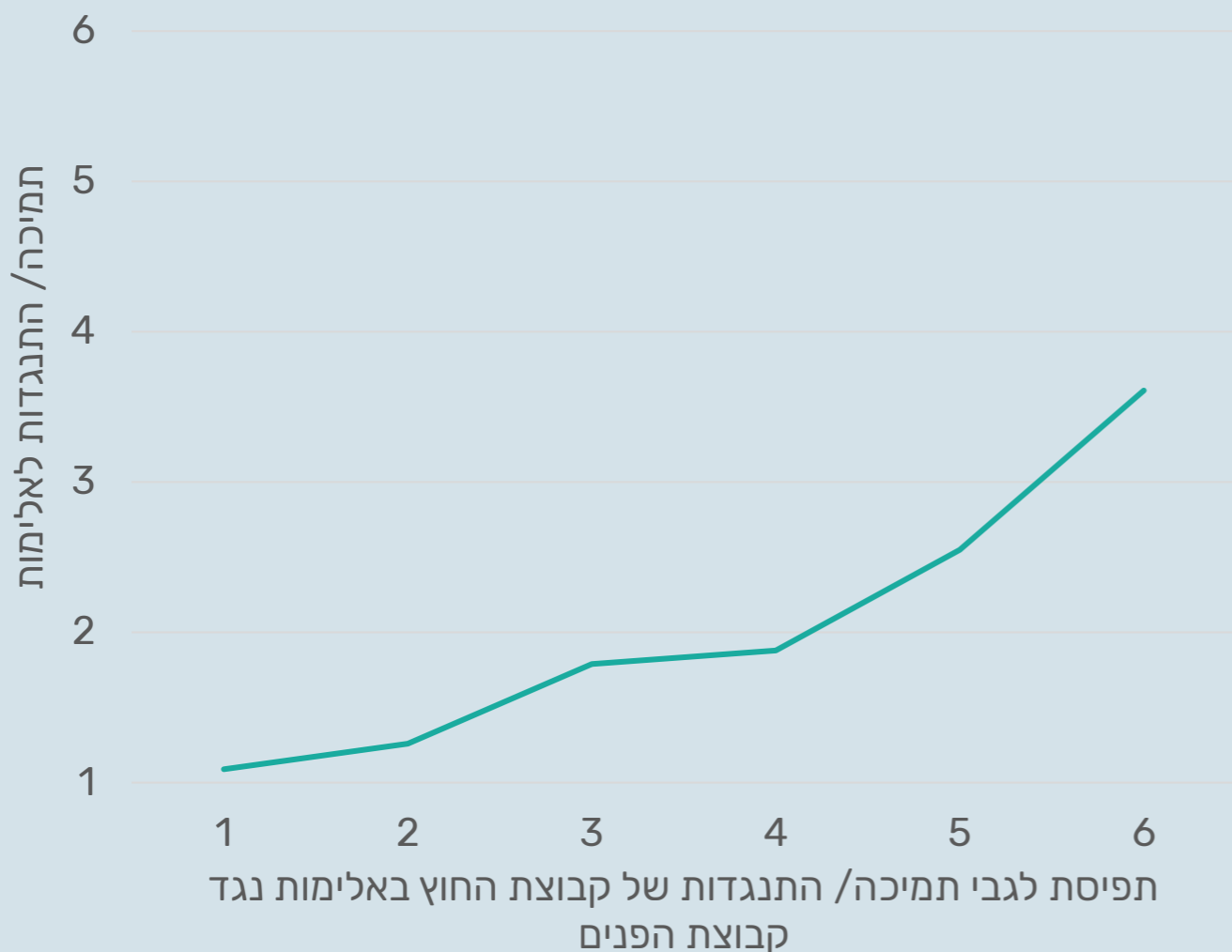

*קיבוץ משיבים שבחרו 4-6 בסקאלה (נוטה להאמין, מאמין, מאמין מאוד | קיבוץ משיבים שבחרו 1-3 בסקאלה (כלל לא מאמין, לא מאמין, נוטה שלא להאמין))

קשר בין מטא-תפיסה של תמיכה באלימות של הצד השני לבין תמיכה אישית באלימות כלפי קבוצת החוץ

מדגם יהודי

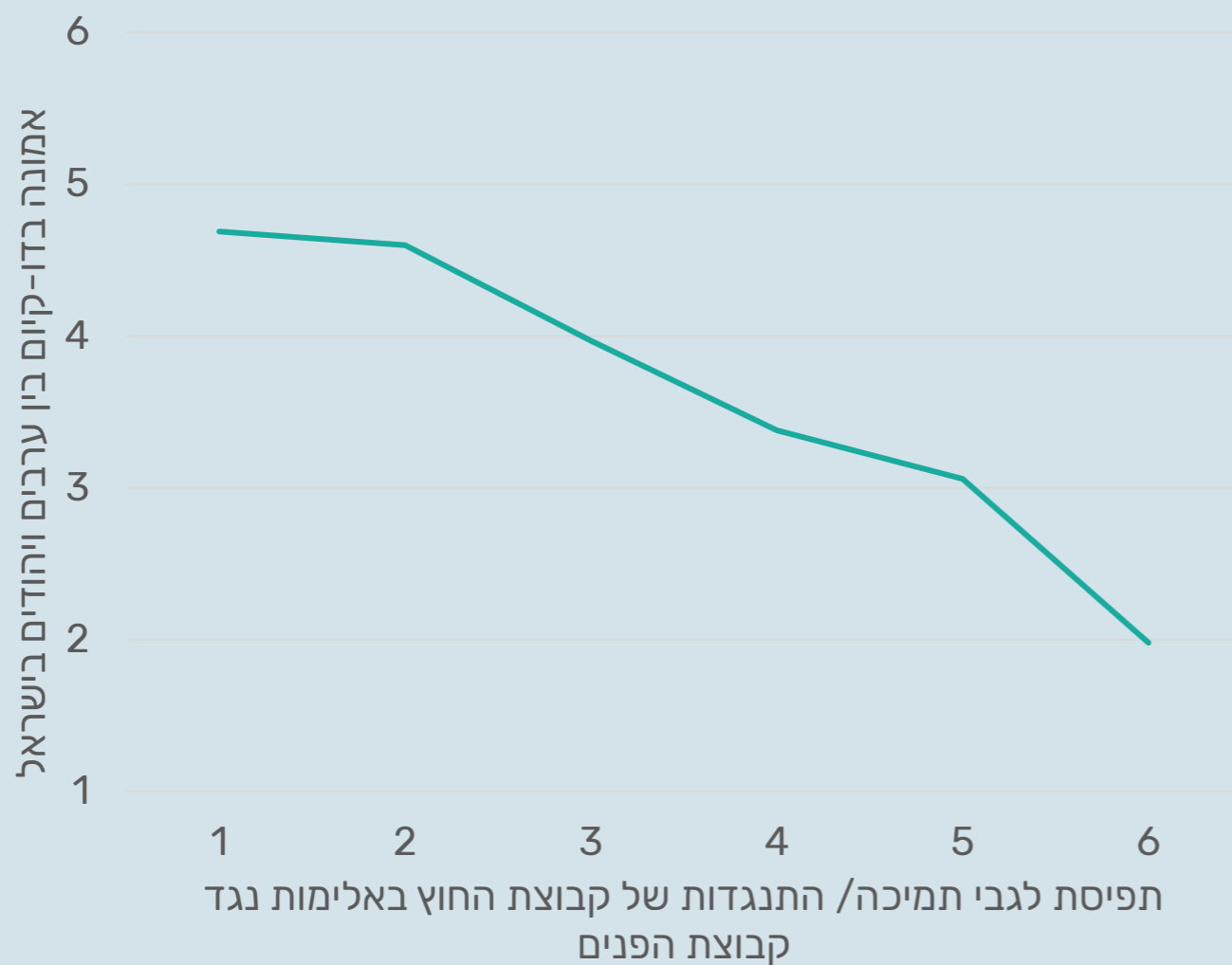

- תיאוריות ומחקרים קודמים מבססים את ההנחה לפיה מטא תפיסות (הדרך בה אני מעריך עמדות/תפיסות ורגשות של קבוצה אחרת), יכולות להשפיע באופן דרמטי על העמדה שלי.
- להלן בחינת הקשר בין פריט התפיסה לגבי החברה הערבית לתמיכה האישית באלימות והאמונה בדו קיום.
- כפי שניתן לראות, ככל שאנשים תופסים את הערבים כתומכים באלימות, כך הם תומכים בה בעצמם (ולהיפך).

קשר בין מטא-תפיסה של תמיכה באלימות של הצד השני לבין אמונה אישית בחיים משותפים (שלום בין יהודים וערבים בישראל)

מדגם יהודי

- ניתוח דומה ואף דרמטי יותר נמצא כשנבחן הקשר בין מטא-תפיסה על האמונה בדו קיום.
- התפיסה את קבוצת החוץ מנבאת את האמונה בדו קיום, מעל ומעבר (ובעוצמה רבה יותר) לקשר בין תמיכה אישית באלימות ואמונה בדו קיום.

מדגם יהודי

- בשלהי תקופה של אירועים אלימים וחסרי תקדים במתח הגואה בין יהודים לערבים, נבחנו עמדות בקרב הציבור היהודי והערבי באשר לאלימות ולמרקם היחסים. זאת בין היתר מתוך הבנה שהבנת גורמים מרכזיים שמשפיעים על תמיכה באלימות, והפקת ממצאים שיכולים לתמוך בכך, היא צו השעה.
- 87.7% מהמשיבים במדגם היהודי מתנגדים לאלימות נגד ערבים (רובם בדרגת ההתנגדות הגבוהה ביותר).
- כ-55% מהמשיבים חושבים שהאזרחים הערבים מתנגדים אף הם לאלימות.
- למרות האירועים, עדיין רוב הציבור היהודי מאמין באפשרות של ערבים ויהודים לחיות בשלום בישראל
- התפיסה של יהודים לגבי תמיכה/התנגדות מצד הערבים היא מנבא פוטנציאלי הן של התמיכה האישית באלימות נגדם והן באמונה בחיים משותפים.

- סקר אינטרנטי שכלל 295 משתתפים בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל בעלי זכות הצבעה ונערך על ידי חברת iPanel.
- תאריכי הרצה 16-18.5.2021

רמת דתיות	דת	גיל	מגדר
22% חילונים	18% נוצרים	18-24 - 17%	72% נשים
6% חילונים עם נטייה מסורתית	13% דרוזים	25-34 - 49%	28% גברים*
52% מסורתיים	69% מוסלמים	35-44 - 18%	
18.6% דתיים		45-54 - 8%	
1.4% דתיים אדוקים		55-64 - 7.5%	
		+65 - 0.5%	

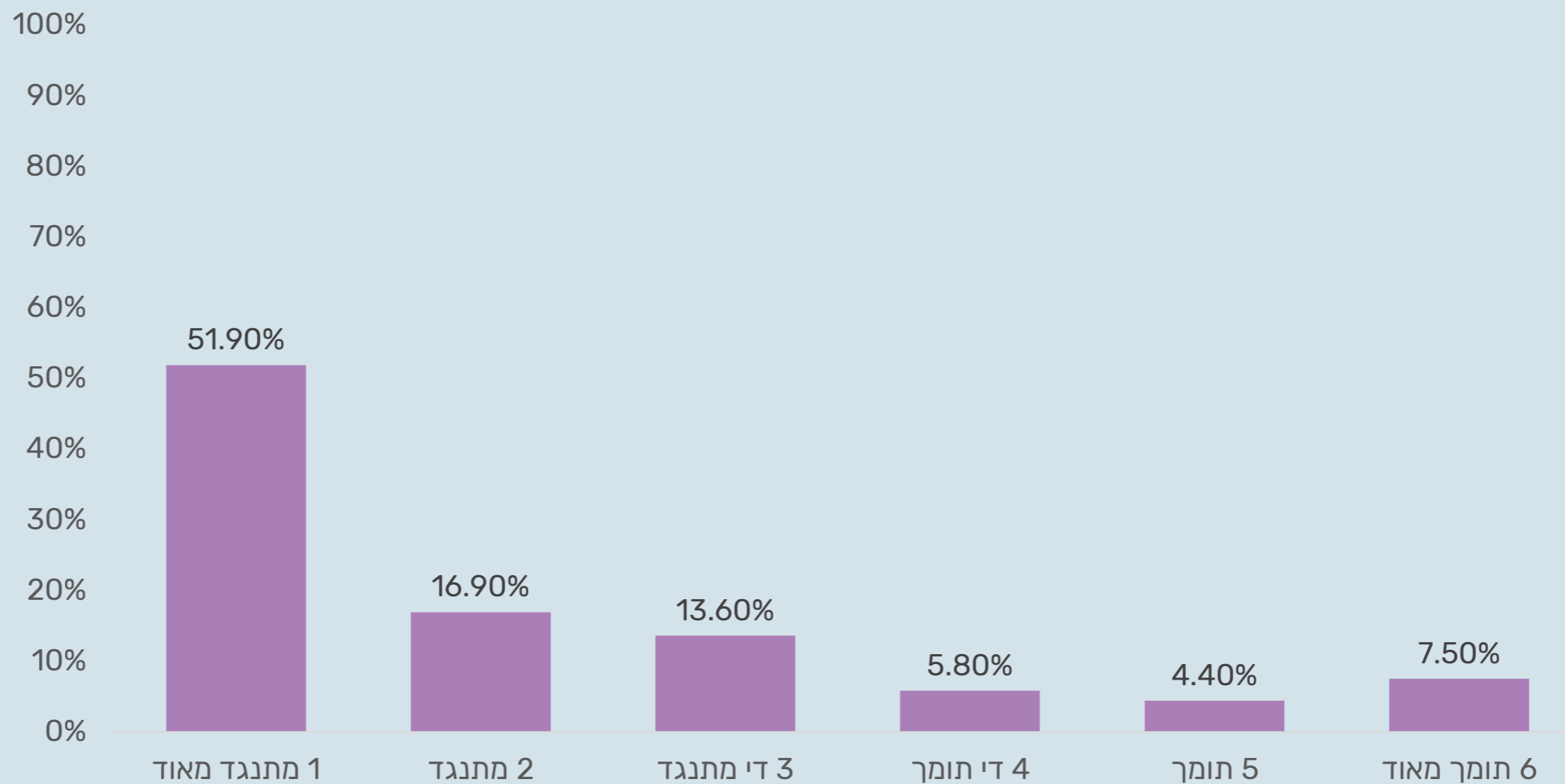
יש ייצוג יתר משמעותי לנשים, אך לא נמצאו הבדלים מובהקים במשתנים המרכזיים בין גברים ונשים. עם זאת, יצרנו בניתוחים ההמשך משקולות שייצגו את נושא המגדר (כלומר שהנשים והגברים יהיו זהים מבחינת המשקל שלהם) - התוצאות נשארו זהות גם כשהמגדר התפלג לפי השכיחות באוכלוסייה.

באיזו מידה אתה תומך/מתנגד למתקפות האלימות של אזרחים ערבים כלפי אזרחים יהודים?

מדגם ערבי

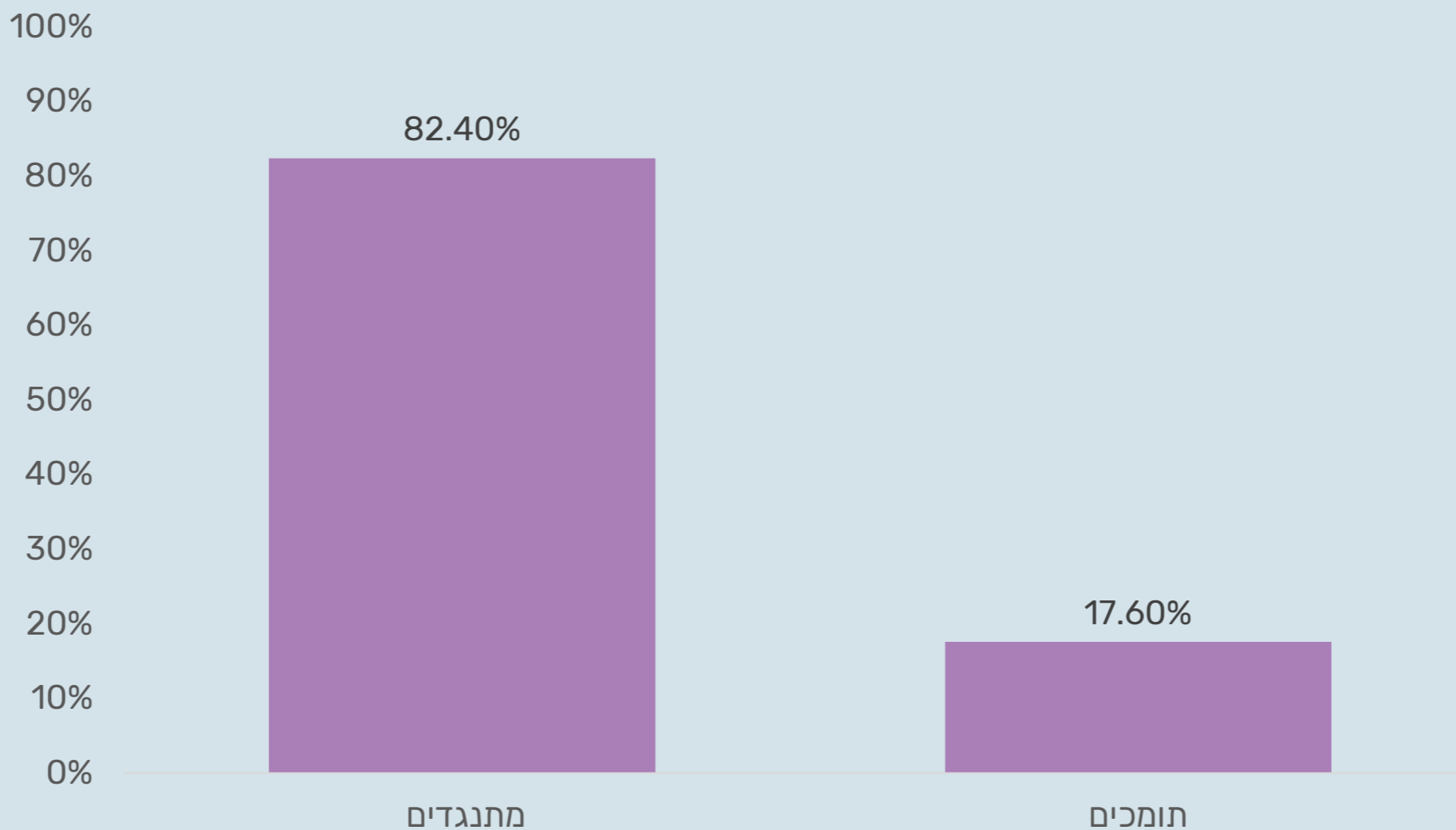
מעל למחצית מהמשיבים הערבים מתנגדים בתוקף לאלימות נגד אזרחים יהודים

באיזו מידה אתה תומך/מתנגד למתקפות האלימות של אזרחים ערבים כלפי אזרחים יהודים?

מדגם ערבי

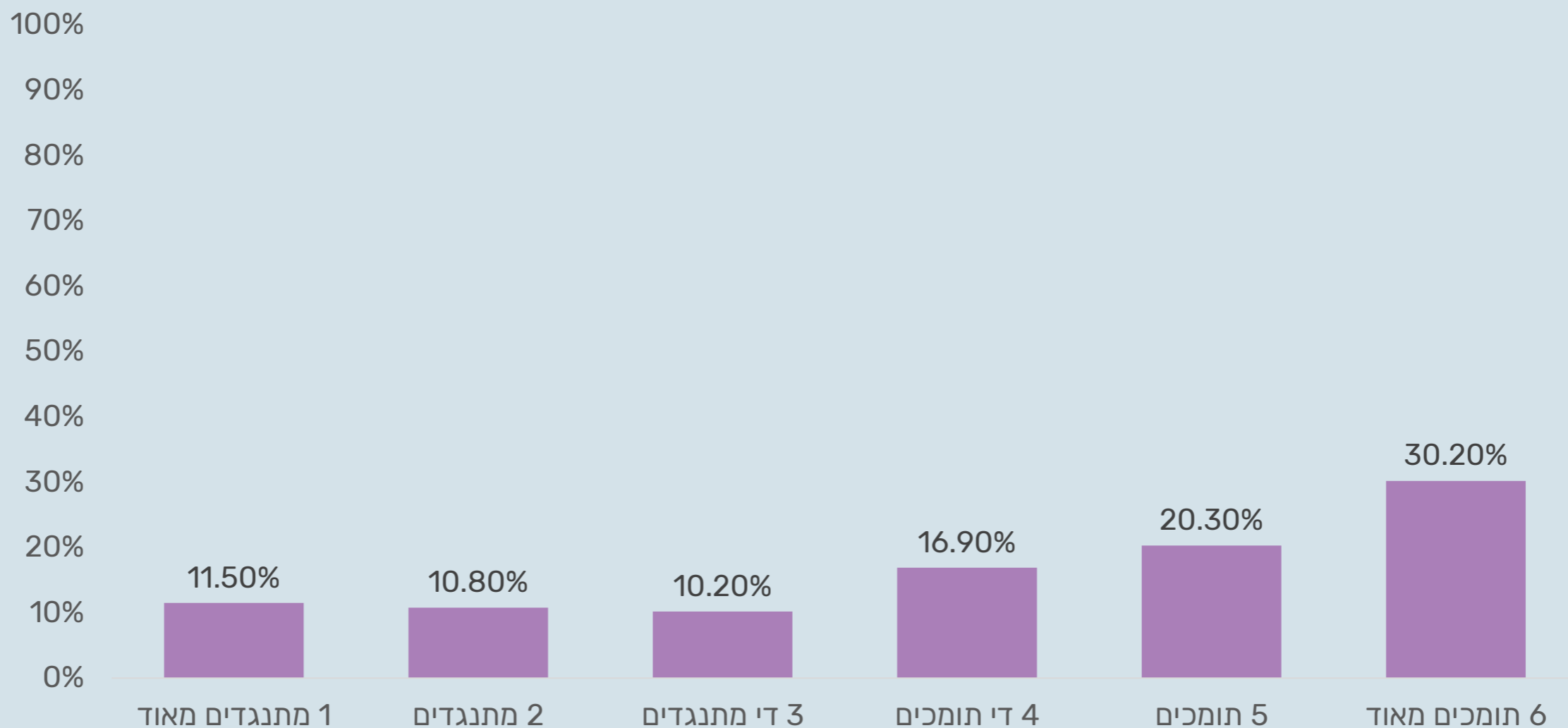
*קיבוץ משיבים שבחרו 4-6 בסקאלה (די תומכים, תומכים, תומכים מאוד) | קיבוץ משיבים שבחרו 1-3 בסקאלה (מתנגד מאוד, מתנגד, די מתנגד)

באיזו מידה לדעתך רוב היהודים בישראל תומכים/מתנגדים למתקפות האלימות של אזרחים יהודים כלפי אזרחים ערבים?

מדגם ערבי

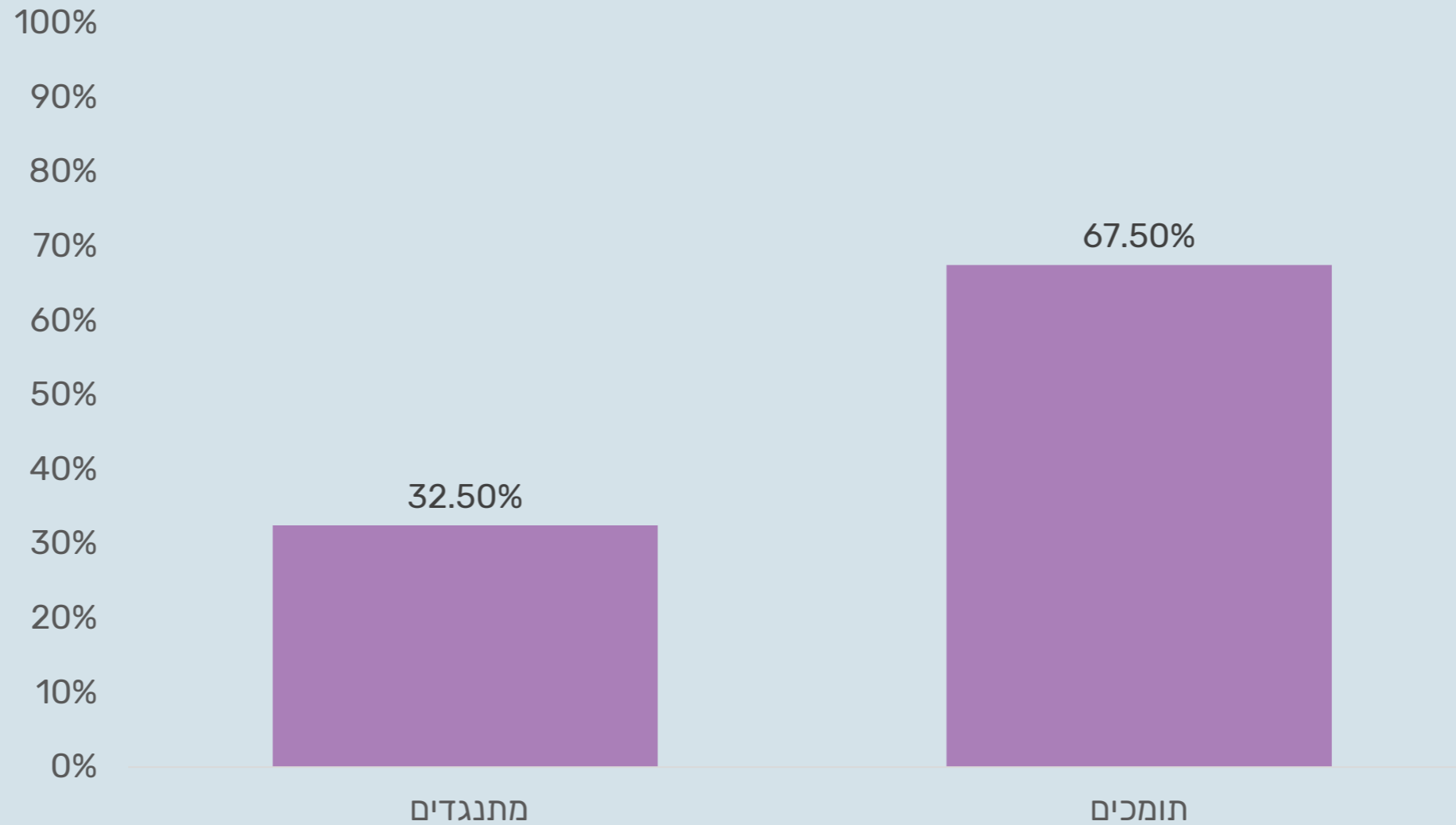
קרוב ל-70% מהמשיבים הערבים חושבים שהאזרחים היהודים תומכים באלימות

באיזו מידה לדעתך רוב היהודים בישראל תומכים/מתנגדים למתקפות האלימות של אזרחים יהודים כלפי אזרחים ערבים?

מדגם ערבי

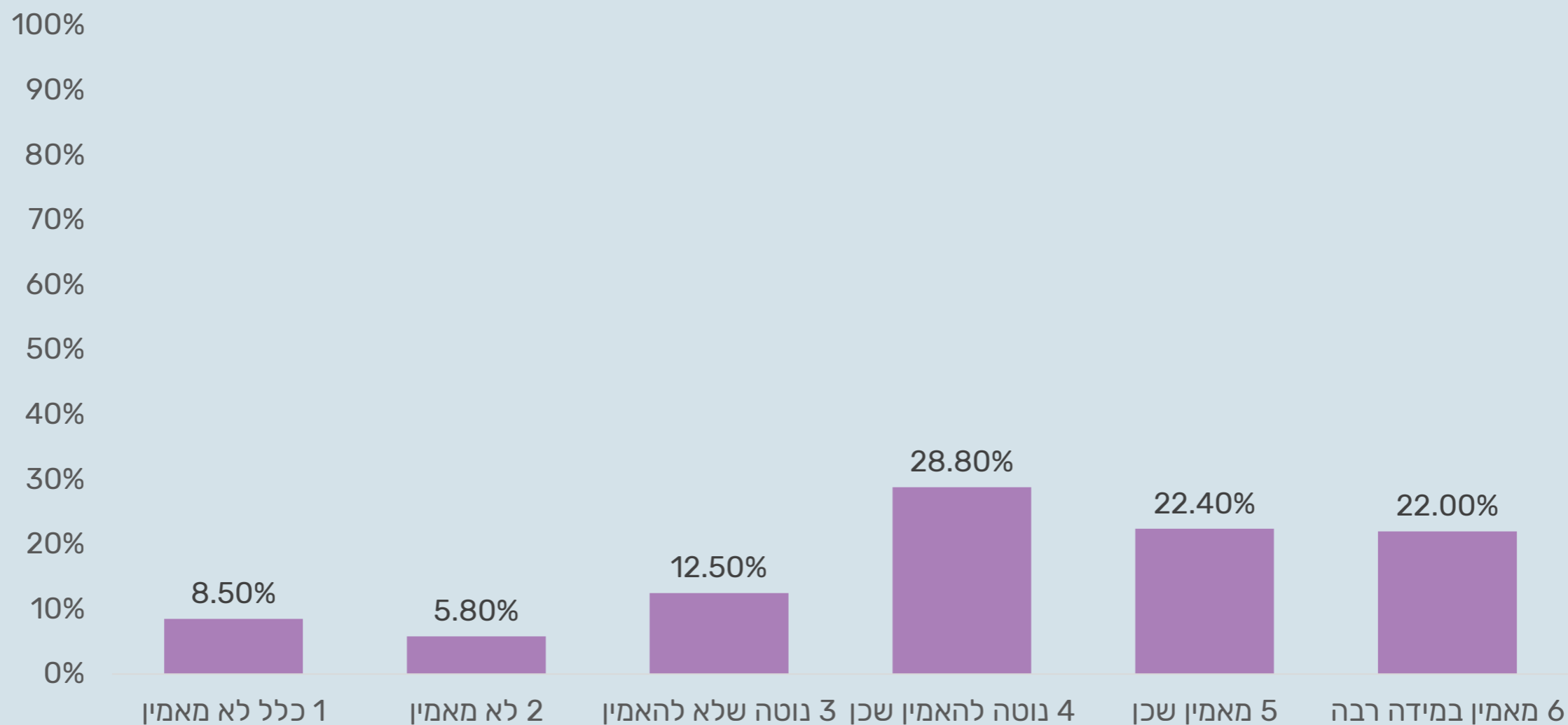
*קיבוץ משיבים שבחרו 4-6 בסקאלה (די תומכים, תומכים, תומכים מאוד) | קיבוץ משיבים שבחרו 1-3 בסקאלה (מתנגד מאוד, מתנגד, די מתנגד)

באיזו מידה אתה מאמין שאזרחים ערבים ויהודים בישראל יכולים לחיות יחד בשלום?

מדגם ערבי

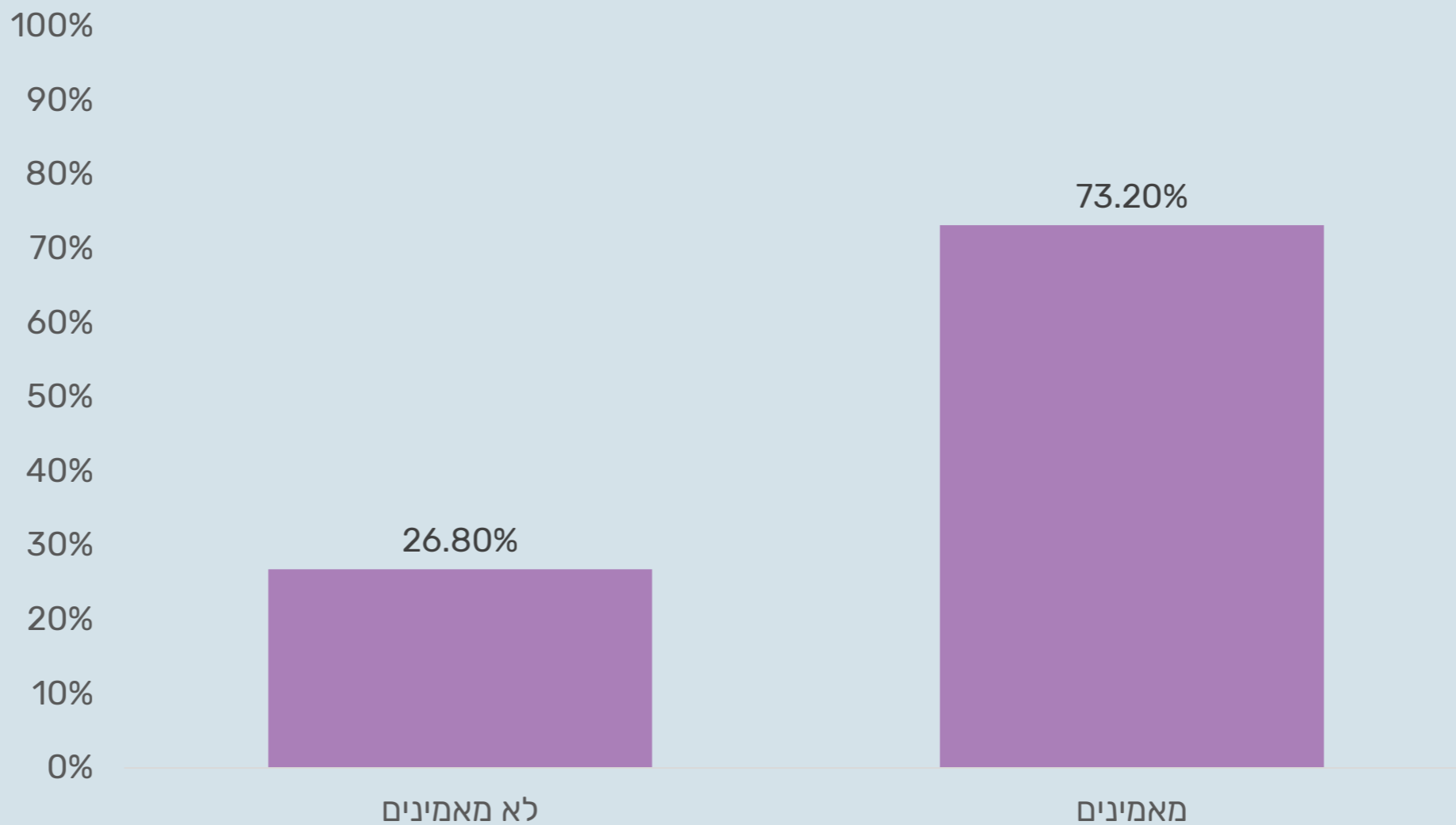
מעל 70% מהמשיבים הערבים מאמינים שאזרחים ערבים ויהודים יכולים לחיות יחד בשלום

באיזו מידה אתה מאמין שאזרחים ערבים ויהודים בישראל יכולים לחיות יחד בשלום?

מדגם ערבי

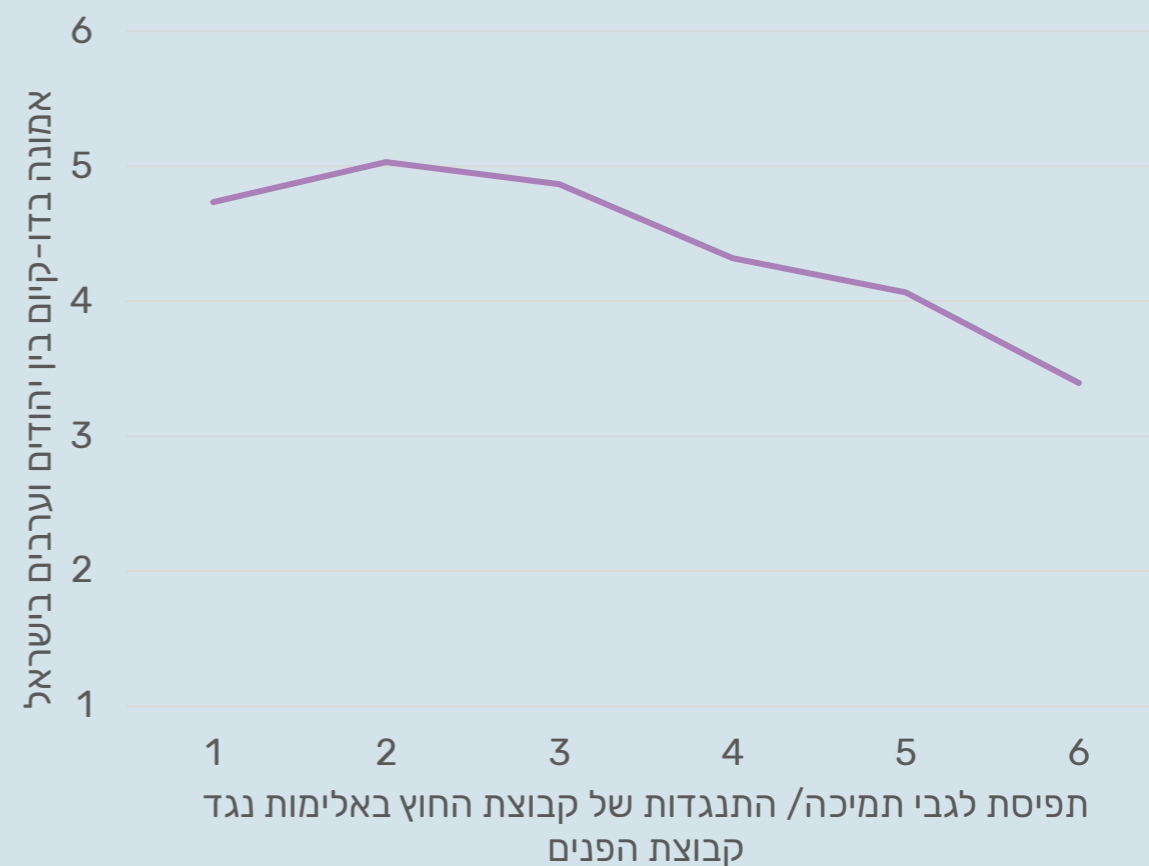
*קיבוץ משיבים שבחרו 4-6 בסקאלה (נוטה להאמין, מאמין, מאמין מאוד | קיבוץ משיבים שבחרו 1-3 בסקאלה (כלל לא מאמין, לא מאמין, נוטה שלא להאמין)

קשר בין מטא-תפיסה של תמיכה באלימות של הצד השני לבין תמיכה אישית באלימות כלפי קבוצת החוץ ואמונה בדו-קיום

מדגם ערבי

גם במדגם הערבי: התפיסות כלפי הקבוצה האחרת (יהודים) מנבאות באופן משמעותי את התמיכה האישית באלימות ואמונה בדו קיום

- 82.4% מהמשיבים במדגם הערבי מתנגדים לאלימות נגד יהודים
- כ-68% מהמשיבים חושבים שהאזרחים היהודים תומכים באלימות למרות האירועים, עדיין רוב הציבור הערבי מאמין באפשרות של ערבים ויהודים לחיות בשלום בישראל
- התפיסה של ערבים לגבי תמיכה/התנגדות מצד היהודים היא מנבא פוטנציאלי לתמיכה באלימות נגדם והן באמונה בחיים משותפים.

- ❖ רוב הציבור הישראלי, יהודים וערבים, מתנגד לאלימות (מעל 80% מתנגדים בקרב יהודים וערבים)
- ❖ בעוד שהמשיבים היהודים ציינו ברובם כי לתפיסתם האזרחים הערבים אינם תומכים באלימות, בקרב המשיבים הערבים המגמה הפוכה ורובם חושבים כי האזרחים היהודים תומכים באלימות נגד ערבים.
- ❖ בשני המדגמים רואים כי תפיסות לגבי קבוצת החוץ מהווה מנבא משמעותי בתמיכה באלימות ובאמונה בדו-קיום.